Toimenpidealoite TPA 114/2026 vp

Jaana Strandman ps

Toimenpidealoite kansanedustajien määrän vähentämisen selvittämisestä 200 edustajasta 150 edustajaan osana julkisen talouden sopeutusta

Eduskunnalle

Suomen julkisen talouden vaikea tilanne edellyttää määrätietoisia toimia julkisten menojen vähentämiseksi ja valtiontalouden tasapainottamiseksi. Säästöjä ja rakenteellisia uudistuksia on tarkasteltava kaikilla hallinnon tasoilla. Kun kansalaisilta, kunnilta, hyvinvointialueilta ja julkisilta palveluilta edellytetään taloudellisia sopeutuksia, myös poliittisten rakenteiden ja eduskunnan omien toimintamenojen tarkastelu on perusteltua.

Yhtenä konkreettisena vaihtoehtona julkisen talouden sopeuttamiseksi tulee selvittää kansanedustajien määrän vähentämistä nykyisestä 200 edustajasta 150 edustajaan. Kyseessä olisi rakenteellinen uudistus, jolla voitaisiin saavuttaa pysyviä säästöjä valtion menoihin.

Myös valtiovarainministeriön virkamiesten laatimassa julkisen talouden meno- ja rakennekartoituksessa (VM 2026:44) on nostettu esille kansanedustajien määrän vähentäminen yhtenä mahdollisena julkisen talouden sopeutustoimena.

Vähentämällä kansanedustajien määrä 150 edustajaan suorat säästöt olisivat arvion mukaan vähintään 8,75 miljoonaa euroa vuodessa. Säästöjä syntyisi kansanedustajien palkkioista, kulukorvauksista, avustajista ja muista edustajamäärään sidoksissa olevista kustannuksista.

Suomen perustuslain 24 §:n mukaan eduskuntaan kuuluu kaksisataa kansanedustajaa. Edustajamäärä on säilynyt pitkään samana, vuodesta 1907 lähtien. Nykyiselle 200 kansanedustajan määrälle ei ole enää riittäviä perusteita, kun otetaan huomioon yhteiskunnassa ja päätöksenteossa tapahtuneet merkittävät muutokset. Myös eduskunnan tietopalvelu on vastauksessaan todennut, ettei nykyiselle edustajamäärälle ole esitettävissä yksiselitteisiä mitoitusperusteita.

Edustajamäärän mahdollisen vähentämisen yhteydessä on huolehdittava parlamentaarisen demokratian toimivuudesta ja kansalaisten yhdenvertaisista vaikutusmahdollisuuksista. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueelliseen edustavuuteen sekä siihen, että myös Itä- ja Pohjois-Suomen, maaseudun, harvaan asuttujen alueiden ja eri maakuntien edunvalvonta kuuluu ja näkyy eduskunnassa jatkossakin.

Valmis
5.0

Selvityksessä tulee arvioida myös mahdollisen muutoksen vaikutukset vaalipiirijakoon, vaalien suhteellisuuteen, valiokuntatyöskentelyyn, kansanedustajien työmäärään ja eduskunnan päätöksentekokykyyn.

Selvityksessä tulee arvioida erityisesti:

1. Eduskunnan hallinnon, kansanedustajien avustajajärjestelmän, henkilöstömenojen, kulukorvausten ja muiden toimintamenojen tehostamismahdollisuudet sekä edustajamäärän vähentämisestä saatavat suorat ja välilliset säästöt.

2. Kansanedustajien määrän vähentämisen vaikutukset alueelliseen edustavuuteen, vaalipiirijakoon, vaalien suhteellisuuteen ja kansalaisten yhdenvertaisiin vaikutusmahdollisuuksiin.

3. Eduskunnan työskentelyn, valiokuntatyön, lainsäädäntötyön ja päätöksenteon toimivuus 150 kansanedustajan eduskunnassa.

4. Mahdollisen uudistuksen edellyttämät muutokset Suomen perustuslakiin, erityisesti sen 24 §:ään, sekä muuhun lainsäädäntöön.

Selvityksen perusteella tulee arvioida uudistuksen tarkoituksenmukaisuus, taloudelliset vaikutukset ja vaikutukset edustuksellisen demokratian toimivuuteen sekä tehdä tarvittavat johtopäätökset mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

> *että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ja käynnistää perusteellisen selvityksen kansanedustajien määrän vähentämisestä nykyisestä 200 edustajasta 150 edustajaan osana julkisen talouden sopeutusta ja poliittisten rakenteiden uudistamista.*

Helsingissä 13.11.2026

Jaana Strandman ps